

PHẦN MỞ ĐẦU : CÓ MỘT THOÁNG THƠ

Thơ tùy hứng

TỰ NHỦ

nếu tôi không ca ngợi Chúa
ai sẽ tán tụng thay tôi?
nếu tôi không tôn vinh Người
ai bù thay cho tôi hờ hững

bởi hoa mà còn biết ca ngợi Chúa bằng hương sắc
trời xanh bằng mưa nắng dưỡng khí thanh trong
dòng sông bằng nước ngọt thức ăn
cây ca ngợi bằng trái thơm ngon bổ ngọt

tôi là ai sao ngậm căm lạnh nhạt ?
hoặc đôi câu sáo vẹt mồm khuông ?

MỘNG CHINH NHÂN
1098

Thơ thánh nhạc

NÓI VỀ MẸ (Cant. B. Mariae)

thân lạy Đức Trinh Nữ
trinh Nữ Ma ri a
thiên hạ nói về Mẹ.
bao điều rất hiển hoa.

Nguyên văn: "Gloriosa praedicentur de te, Virgo Maria". Dùng làm câu Đối cho Ant. Hiệp lễ Đức Mẹ vô nhiễm 8.12

PHẦN I : HỌC HỎI VĂN KIỆN

Thông điệp MUSICAE SACRAE DISCIPLINA

(Kỷ luật thánh nhạc)

(Bản dịch)

12. Như vậy, được Hội thánh khuyến khích và bảo trợ, khoa thánh nhạc đã trải qua một con đường dài, mặc dù chậm chạp, và nhiều khi gian khổ, nhưng đã từ từ trở nên hoàn hảo hơn: từ những giai điệu đơn thuần Gregorius, đến những tác phẩm vĩ đại

tuyệt vời, chẳng những nhờ vào giọng hát của con người, mà còn nhờ vào các đại quản cầm và các nhạc khí khác, thánh nhạc được tăng thêm vẻ huy hoàng và phát triển gần như vô hạn.

(Lời bàn dẫn)

Khoa thánh nhạc cũng giống như

mọi khoa học khác, trải qua những bước đi tất yếu, khi lên lúc xuống nhưng tất cả mọi thăng trầm là để đi tới, nhất là đặc biệt được Hội thánh quan tâm săn sóc, với lý do chính: thánh nhạc gắn liền với phụng vụ, nói tóm, thánh nhạc là tiếng nói của toàn dân TC, vì vậy sự lâu bền và phát triển là chuyện không phải bàn cãi. Điều gì

gượng ép sẽ mau phai tàn, điều gì không cần thiết sẽ dễ tan biến, điều gì không thiết thực sẽ không tồn tại. Nếu ai muốn tìm lý chứng cho sự quan trọng và cần thiết có thánh nhạc, cần thánh nhạc và đúng là thánh nhạc, thiết tưởng số 11 này nói đủ mạnh lý chứng đó. (Còn tiếp)

NK

PHẦN II : HỎI ĐÁP

Hỏi: Trong CANTÁTE số 66 trang 23, ở dòng 23. Dịch lý sĩ CAO THĂNG nói, thầy HẢI LINH "tự xưng mình là ca trưởng". Nói như vậy có ý nghĩa gì khi thầy HẢI LINH là nhạc sĩ, là ca trưởng không ai có thể chối cãi vì ở 2 lĩnh vực này, thầy đều đóng góp cách xuất sắc cho nền thánh nhạc Việt Nam những hoa trái tốt đẹp. (một thành viên trong ban biên tập CANTÁTE, ghi lại thắc mắc của nhiều độc giả, bạn trẻ ở Hồ Nai, Xuân Lộc)

Đáp: Dịch lý sĩ CAO THĂNG trả lời rằng: "Lẽ ra câu văn ấy phải viết đầy đủ và ý tứ như thế này: Tuy ông là nhạc sĩ nổi danh nhưng chỉ dám nhận mình là ca trưởng... Ý khen ông có tính rất mực khiêm tốn, nhưng bụng nghĩ thế mà viết ra lại bất cập và thiếu sót, mong quý bạn miễn thứ".

Hỏi: Có xem CANTÁTE nhiều và lâu bền, mới thấy CANTÁTE có lập trường hình như "hơi bị" thiếu nhất quán (cười). Này nhé! cổ vũ hát thánh ca phụng vụ đúng luật GH, thì ai lại cứ đăng bài, rồi phân tích và khen ngợi các tác phẩm thánh ca bình dân tôn

giáo hiện quá nhiều ở Việt Nam đang làm ứ nghẹt sự hiểu biết về phụng vụ và thánh nhạc phụng tự (cười)

Một linh mục

Đáp: Thưa Cha, chúng tôi rất biết ơn vì Cha thức tỉnh chúng tôi.

Và quả thật ai, ở đâu, lúc nào cũng cần có người "đập vai" đánh thức hay cảnh giác, kéo ngủ quên trong hiện trạng luôn giới hạn. Và điều Cha cảnh giác cũng thật là đúng. CANTÁTE mơ tưởng và định hướng cho mình là cổ vũ một lối hát thánh ca lại cho đúng, vì nếu không vì những mục đích cao cả thì cũng ít là vì bên nhạc Đời, họ chê cười bên nhạc Đạo chúng ta quá nhiều. Còn việc làm: phê bình, khen ngợi thánh ca bình dân tôn giáo... chỉ vì 2 lý do sau đây:

- Một là do không có thánh ca phụng vụ để phê bình và khen ngợi

- Hai là trong khi chờ đợi các nhạc sĩ công giáo sáng tác cho đúng, thánh ca phụng vụ theo các hình thể được quy định trong thánh lễ: Antiphona, Responsorium, Alleluia, Alleluisticus, Sequentia, Gradualis, Tractus, Hymnus, Missa ... thì tạm thời làm công việc

giới thiệu, phân tích và khen ngợi các tác phẩm thánh ca bình dân tôn giáo viết theo hình thể ca khúc (Cantus) không được GH quy định trong thánh lễ, nhưng có thể hát hay khi kết vậy.

Hai lý do trên xét về tình thì có mà lý thì không. Xin Cha vui lòng thông cảm. Rất biết ơn.

DIỆU TRÚC

PHẦN III : GẶP GỠ

Tham dự Thánh Lễ như thế nào?

Theo thông lệ, thánh lễ chiều thứ ba hàng tuần tại nhà thờ họ đạo MB của tôi được cử hành trễ, vào lúc 18 giờ, để trước đó cả giáo xứ tham dự giờ: TRAO ĐỔI "tức trao đổi giữa nhau có cha sở chủ tọa, về mọi vấn đề thuộc đức tin, luân lý và xã hội ..."

Chiều nay như có tổ chức sẵn, cánh thanh niên, trong đó gồm toàn sinh viên học sinh chừng hơn 10 anh, ngồi chung một góc, nêu câu hỏi cho cộng đoàn:

- Tham dự thánh lễ thế nào cho sốt sắng?

Câu hỏi thoát nghe tâm tâm và thường thường..., chẳng đáng chú ý; có chẳng là thấy lạ! Cánh thanh niên sinh viên học sinh trẻ trung sôi nổi, bay nhảy, hướng ngoại, hôm nay tại sao lại hỏi một câu rất "duy tâm" như vậy.

Ai cũng yên ắng nghĩ ngợi từ tốn, nào ngờ, cánh bên nữ có mấy cô cũng sinh viên học sinh rừ rừ trao đổi với nhau tí xiu xong, liền có một cô đại diện đứng lên phản pháo:

- Thế lâu nay các bạn nam đi lễ chưa sốt sắng?... vậy thì thói thường giờ lễ "người ta" làm gì hả ?

Ai nấy tỉnh ngủ – ngủ ở đây là ngồi yên vị trí nghĩ ngợi sau một ngày làm việc, vì họ đạo này nằm ở một góc thành phố sát ranh nội thành và ngoại

thành, nên "nhất sĩ nhì nông tam công tứ thương" đều có đủ hạng người, nghề – nghe vậy chưng hửng. Cánh nêu ý kiến thì thò lỗ mắt nhìn qua cánh nữ. Cha!... hứa hẹn một cuộc đấu khẩu thú vị đây!

Một anh cánh tả – tạm chỉ cánh nêu ý kiến vì ở bên tay trái nếu từ bàn thờ nhìn xuống – đứng lên trả lời, giọng chẳng có vẻ gì là "ăn miếng trả miếng":

- Chưa! và vì chưa sốt sắng nên giờ thánh lễ cử hành, chúng tôi chẳng biết làm gì hết!

Một cô gái trẻ đẹp, bên cánh hữu – tạm gọi là cánh thanh nữ vừa rồi - nghe xong đứng lên phát biểu còn khiêu khích hơn cô trước:

- Trong khi đó chúng tôi sốt sắng đấy!

Ông cha sở mỉm cười, vất chéo chân lên, ông trầm tĩnh nghe tiếp. Cánh trái tùm đầu vào bàn luận, có mấy anh ra vẻ tức khí lắm nên "múa tay múa chân" với nhau.

Bỗng một phụ nữ mặc áo dài tuổi chừng 40, cô là giáo viên THPT, can gián:

- Các bạn nữ ơi! Đùa tí thôi! Câu hỏi của các bạn nam là nghiêm túc đấy! Họ đi tìm cái mà họ chưa có, cái họ cần đó! Các bạn nên bình tâm lắng

nghe, hình như đây là một vấn đề nổi cộm, theo chỗ tôi thấy như vậy.

Cánh tả đứng lên tiếp lời khi có người hiểu họ:

- Đúng rồi thưa cô! Nói thánh lễ là trung tâm điểm, là sinh hoạt tuần hoàn v...v. của cơ thể giáo xứ, thì việc tham dự dâng lễ phải tốt, phải hiệu quả, là một "việc cần làm ngay" ...

Một anh mang kiếng cận của cánh tả tiếp lời, nhưng vẫn ngồi không đứng lên nói như người phát biểu:

- Chúng em đi lễ hoài mà không thấy chi là sốt sắng, ham thích, và hấp dẫn nên ngày càng miễn cưỡng trong lòng, sinh ra máy móc, thói quen.

Cánh hữu vẫn còn thách thức:

- Thế nào là sốt sắng? – Một cô gái mang kiếng cận hỏi.

Cha sở cười, gật gù, đổi tư thế gác chéo chân trái sang phải. Cánh tả suy nghĩ một thoáng, đáp:

- Sốt sắng ấy ư?... là sự... tham gia tích cực. Giống như trong một cuộc họp, sốt sắng là sự chú tâm, hòa mình vào cuộc họp bằng nghe, nói, đóng góp...

Cánh hữu "phang" liền:

- Vậy là do các anh không tham dự thánh lễ cách chú tâm và hòa mình vào thì làm sao sốt sắng cho được! Các anh muốn có cái "trứng trước khi có con gà" – Hình như thấy lỡ lời, nên các cô gái khác kéo tay cô gái đang phát biểu, ra hiệu ngồi xuống đừng nói tiếp, và họ tùm đầu nhau với những tiếng xì xào, suýt suýt, chặc lưỡi...

Cánh tả cử một đại diện mới, tay này to lớn, giọng sang sảng có vẻ đầu đàn lắm. Anh ta nhìn cánh hữu, rành rẽ phát biểu:

- Các bạn lầm khi bắt đầu lôi kéo vấn đề vào cái vòng lẩn quẩn con gà đẻ ra cái trứng hay cái trứng nở ra con gà. Không ! phải nhìn vào vấn đề cách sòng phẳng, để nhận chân và giải quyết, chứ không biện luận để tranh nhau lý lẽ, chúng tôi không có ý đó. Thử hỏi các chú bác, cô dì ở đây, thực lòng mà nói: Sốt sắng là gì? Có sốt sắng khi dự thánh lễ chưa?

Một ông tuổi khoảng 50, dáng trí thức phát biểu:

- Từ nãy giờ, tôi nhận được từ các bạn trẻ nhiều suy nghĩ mà tôi mạn phép đúc kết thành một dòng suy nghĩ thế này xem có được!... Tham dự thánh lễ cần phải sốt sắng để tôn vinh Thiên Chúa vừa hưởng được lợi ích cho cộng đoàn và cho chính mình. Nhưng muốn sốt sắng thì phải có sự đóng góp tích cực mỗi khi tham dự bằng sự thưa đáp, hát xướng đi với đứng ngồi, lui tới với cả sự hiểu biết tường tận mọi nghi lễ. Nhưng muốn đóng góp tích cực vân vân như vậy cần phải có sự học hỏi, yêu mến việc dâng thánh lễ, có sự tổ chức chung, điều động, hướng dẫn chung trong cộng đoàn. Việc như vậy mới chính là vấn đề. Các bạn nam có đồng ý với tôi không nào!

Cánh tả nghe xong vỗ tay tán thành, tay có vẻ đầu đàn lúc nãy nói:

- Thưa chú, đúng vậy! Vấn đề còn lại là tổ chức thánh lễ. Vì thực lòng mà nói, chúng cháu băn khoăn lắm điều: không hiểu hết những điều trong thánh lễ, sự lặp đi lặp lại như thói quen, sự bất hợp lý trong tổ chức, vai trò dâng lễ: linh mục hay ca đoàn, hay là toàn dân, dâng cái gì, thậm chí có người

còn hỏi dâng cho Chúa Cha hay cho Chúa Con, hát lễ làm sao, thánh lễ mang lại lợi ích gì sao chẳng thấy chi là rõ, sự sáo mòn trong lời kinh, tiếng hát, ngữ điệu của nghi lễ... Thưa chú bác cô dì, còn nhiều nữa, bao là bản khoản thắc mắc, đến độ đôi lúc "cám dỗ" chúng cháu so sánh phụng vụ có khác những nghi thức cúng đình ở chùa đình miếu mộ hay không, đều do con người tạo đặt ra và gán cho nó ý nghĩa, xin Chúa tha tội, không dám mà vẫn cứ bị ám ảnh. Đó là nội dung những thắc mắc đây xao xuyên của chúng cháu.

Cha sở mỉm cười, gật gù một cách thông cảm, trong khi ở mọi nơi trong nhà thờ, tiếng xì xào trỗi lên ngày một nhiều, ai nấy tỏ vẻ đồng ý và chia sẻ ý kiến trên qua những cái gật đầu.

Nhưng ông từ rung chuông báo hiệu còn 10 phút nữa chấm dứt giờ TRAO ĐỔI. Sơ phụ trách các lớp giáo lý thấy vậy, vội đứng lên phát biểu:

- Tôi cho là những suy nghĩ của phái nam, và của các bạn trẻ vừa rồi là đúng, là phản ảnh đúng "những suy nghĩ không dám nói" của tất cả chúng ta. Chuyện lớn đấy! không phải bàn luận một giờ hay một buổi là xong, đề nghị thành lập một ủy ban chuyên trách vấn đề hôm nay, cốt để thu thập ý kiến tất cả mọi người trong giáo xứ, đúc kết thành đề mục, tổ chức trao đổi trong từng khu, từng giới, thu thập đề nghị, lập phương án đề nghị giải quyết lên cha sở. Sơ phụ trách ngưng một chút rồi tiếp:

- Tuy nhiên tôi cũng thấy được vấn đề ở góc cạnh này. Muốn tham dự thánh lễ sốt sắng thì phải biết phụng

vụ. Vậy xin cha sở tổ chức dạy phụng vụ cho cả giáo xứ, phân từng lớp tùy theo trình độ.

Một cô gái:

- Điều đó tôi xin tán thành, nhưng việc tổ chức thánh lễ cần phải được thực hiện trước – có nhiều tiếng phản đối, cô gái vội đính chính – Xin lỗi, thánh lễ đã được tổ chức rồi, ý tôi muốn nói, tổ chức lại việc cùng nhau tham dự thánh lễ.

Một phụ nữ trong hội các bà Mẹ:

- Tôi lại thấy hát lăm lúc làm sao sao... ấy! lo ra hơn là cầm trí. Các em ca đoàn nên học hỏi lại.

Cánh ca đoàn phản đối:

- Sao sao là sao?... thưa dì? Chúng con đã làm hết nhiệm vụ, chẳng lẽ chúng con phải chịu trách nhiệm về việc sốt sắng hay không của mọi người ư?

Cánh tả hăng nhất:

- Phải! Chính các bạn làm cho mọi người lo ra: hát sai còn cười khúc khích vào ngày lễ thánh Têrêxa vừa qua, hát không đúng bài, chúa nhật mà hát bài hôn phối từ đầu đến cuối lễ, hát dai nhách để cha và cả nhà thờ mỗi chân đứng chờ. Vào các nhập lễ, hát không nghe được lời gì chỉ lỏm bõm vài chữ, đàn thì ì xèo át cả tiếng hát, lại nhái nhạc đời, mà nhái thì chẳng giống chẳng hay tí nào. Thôi thì cứ hát nhạc đạo quách cho xong! Nói chung, các bạn hát lễ là gì, là một khối – Cô gái phác một cử chỉ vung hai tay vòng tròn – ì xèo hô lớn vừa làm mọi người lo ra, vừa làm mọi người phát ngán ... mà còn nói "đã làm hết nhiệm vụ" à!

Cánh ca đoàn lập tức đứng lên, chực "đáp lễ" lại. Nhưng đến đây Cha Sở đứng lên can ngăn:

- Sắp hết giờ, tôi xin anh chị bình tĩnh, tạm ngừng bằng đúc kết nhỏ nhỏ của tôi.

Cha Sở nhìn hết mọi người rồi tiếp:

- Phải rồi! Sốt sáng không phải biểu hiện bằng sự lăm nhăm thì thầm trong miệng, mắt dán chặt vào hương bàn thờ; chẳng phải bằng sự xuất thần xuất trí quên mất cả chung quanh như sự tích các thánh hằng nghe kể, chẳng phải bằng sự im lặng tuyệt đối chỉ kết hiệp với Chúa bất kể mọi chuyện chung quanh v.v... bởi vì nếu sốt sáng là đúng như thế, thì chúng ta chẳng dám đề cập đến hoặc bảo ai đó có sốt sáng hay chưa. Nhưng sốt sáng đúng là như tất cả anh chị em suy nghĩ và tôi vừa được anh chị em dạy cho, đó là sự tích cực và đồng lòng với mọi người cùng nhau dâng lễ. Tôi sức nhớ là: khoa phụng vụ dạy mỗi thánh lễ phải là một lễ hội tập hợp toàn dân Thiên Chúa để nghe Người phán dạy và dâng lễ lên cho Người mà Đức Kitô đứng đầu toàn dân điều khiển công việc tập hợp ấy và tế tự ấy. Thế là rõ! Sốt sáng theo đúng nghĩa này thì chúng ta chưa ai sốt sáng cả, cho dù tôi có cử hành

đi, thì chỉ là độc diễn, bởi trong cuộc tập hợp, ai làm gì thiếu tính cách của toàn dân, đều lệch hướng. Thế là tôi chẳng sốt sáng nốt !

Cha sở khoanh tay lại tỏ vẻ vấn đề đã rõ, Ngày tiếp:

- Vậy! Rõ cả! Vấn đề còn lại là trở về nguồn thánh lễ ban đầu thời các Tông đồ nối tiếp Đức Kitô thiết lập, giáo xứ ta sẽ tổ chức lại cách tham dự thánh lễ tức cách dâng lễ cho có tính toàn dân đồng tâm hiệp lực, để mọi người kể cả tôi, chúng ta đều sốt sáng.

Ngài nhìn rảo khắp vòng trong nhà thờ:

- Tôi đề nghị sơ Thanh, người phát biểu áp chót lúc nãy, lên kế hoạch để họp khu, trao cho Hội đồng giáo xứ tổ chức, lấy ý kiến tất cả mọi người để xúc tiến càng nhanh càng tốt, không để bỏ mất một thánh lễ nào, nên phải khẩn trương, và các giờ TRAO ĐỔI sắp tới, tôi đề nghị phải thảo luận chỉ vấn đề này cho đến xong thì thôi.

Cha Sở cảm ơn mọi người và chuẩn bị dâng lễ.

*Ghi lại lời kể của TÍN DỤNG
THÙY NHIÊN*

PHẦN IV : SỬU TÂM – THAM KHẢO

Universa Laus 1980

(Phê bình số 37, 38)

Số 37 và 38 nói về sự chuẩn nhận (approbation) các thánh ca. Riêng số 37 nói mục đích của chuẩn nhận thánh ca, ở đây xin nhắc và nêu thêm. Mục đích gồm có:

- Được tính hợp pháp khi đem ra dùng cho cộng đồng

- Xét có phù hợp với phụng vụ không, hoặc
- Có lợi ích cho Đức Tin không
- Tạo tính phổ biến cho bài hát
- Hướng dẫn, canh chừng tính thẩm mỹ và nghệ thuật nơi các nhạc sĩ

Riêng số 38 không có gì bàn vì UL nêu rõ ràng và quá chi tiết.

Xuyên qua số trên, thử nhìn lại mình, Việt Nam lâu nay lớn lao trong việc chuẩn nhận; dù biện minh rằng, ở các cấp (giáo phận, quốc gia) thẩm quyền không có: chuyên gia về thánh

nhạc, nhưng ít ra cũng có cách chứ không đến nỗi bó tay như hiện giờ. Thiết tưởng, lẽ thường, ngày càng phải tiến bộ, thì hôm nay lùi hơn hôm qua là thời trước 75.

CANTÁTE

PHẦN V : GIỚI THIỆU TÁC PHẨM

Lời tòa soạn: Dưới đây là tác phẩm, kèm lời giới thiệu của linh mục nhạc sĩ trưởng ban THÁNH NHẠC giáo phận Xuân Lộc: PHẠM LIÊN HÙNG
Ca hieáp leã – Moãt loái vieát

Từ lâu, nhiều anh chị em phụ trách ca đoàn mong muốn có được những Ca hiệp lễ phù hợp với ngày lễ ngõ hầu việc phục vụ của ca đoàn thêm hiệu quả và cộng đoàn cầu nguyện sốt sắng hơn. Đó là một nguyện vọng thích đáng. Để đáp lại phần nào nguyện vọng đó, một loạt Ca hiệp lễ sáng chủ nhật thường niên đã được trình bày trong Họp Tuyển Bài Ca Mới 1 và 2, nhất là HT 2. Nội dung lời ca được rút ra từ lời Chúa trong các bài sách thánh và thánh vịnh đáp của mỗi lễ chủ nhật, nhất là trong bài Tin Mừng.

Khi lên rước lễ, miệng ta được đón nhận Minh Chúa và tai được nghe lại lời Chúa dạy như cuốn hút hơn nhờ âm nhạc chấp cánh. Và như thế tâm hồn càng thêm phấn khởi tin yêu.

Tại một số nơi sử dụng các Ca hiệp lễ này đã được nhiều người đồng tình. Nay xin giới thiệu với bạn bè. Dưới đây là một thí dụ.

PHẠM LIÊN HÙNG

PHẦN VI : GRADUALE SIMPLEX (SÁCH LỄ ĐƠN GIẢN)

Lời tòa soạn: Trong lúc chưa có tài liệu hay bản văn để các nhạc sĩ sáng tác, cấp thẩm quyền cung cấp, chúng tôi xin gửi đến quý nhạc sĩ, và ca trưởng quyển GRAD. SIMP. Được dịch và in lần lược theo năm Phụng vụ.

MÙA GIÁNG SINH LỄ CHÚA GIÁNG SINH (Lễ trọng)

▪ ĐỐI CA NHẬP LỄ : Tv.2

Cộng đoàn (cđ): Dóminus dixit ad me : Filius meus es tu ego hódie génuí te.

Ca đoàn (cađ) : X1. (1) Sao chừ dân . . .

X2. (6) Rằng: chính ta . . .

X3. (8) Con cứ xin

X4. (2) Vua chúa trần gian . . .

X5. (10) Vậ giờ đây . . .

X6. (11) Đem lòng kính sợ . . .

• ĐÁP CA : Tv. 109

Cađ: X1 (3b) Ngày đắng quang . . .

Cđ đắp : Ante lucíferum génuí te

Cađ: X2 (1) Tắm ngôn của Đức Chúa . . .

X3. (2) Từ Sion . . .

X4. (2b) Giữa lòng địch . . .

X5. (4) Thiên Chúa đắ một Lần . . .

X6. (4b) Rằng : muọn thuở . . .

X7. (5) Tân chúa thượng . . .

X8. (7) Dọc đường . . .

• ALLELUIA :Tv.97

Cđ : Alleluia, alleluia, alleluia

Cađ : X1 (1) Hát lê mừng Chúa . . .

X2 (2) Chúa đắ biể dương . . .

• ALLELUIATICUS Tv. 97

Cađ. X1 (1) Hát lên mừng Chúa bài ca mới . . .

Cđ. đắp: Alleluia

Cađ. X. tiếp theo : Vì Người đắ làm thực hiện bao kỳ công

Cđ. Đắp : Alleluia

X2 (1b) Người chiến thắng. Đ. Alleluia

Nhờ cánh tay . . . Đ. All.

X3 (2) Chúa đắ biể dương . . . Đ. All.

---

* MÙA VỌNG lễ III lấy lễ I, lễ IV lấy lễ II mà dùng, đó là ý của GH.

* Xin nhắc: số 1,2 . . . là số của sách Grad. Số trong ngoặc là số câu Tv.

Mạc Khải đức công chính . . . Đ. All.

X4 (3) Người đã nhớ lại . . . Đ. All.

Dã tín nghĩa . . . Đ. All.

X5 (3b) Toàn cõi đất này . . . Đ. All.

Ổn cứu độ . . . Đ. All.

X6 (4) Tung hô Chúa . . . Đ. All.

Mừng vui lên . . . Đ. All.

• **ĐỐI CA DÂNG LỄ: Tv. 95**

Cđ: Laetentur cóeli et exultet terra ante fáciem Dómini,
quóniam venit

Cđ: X1. (1) Hát lên mừng Chúa . . .

X2. (2) Hát lên mừng chúa . . .

X3. (2b) Ngày qua ngày . . .

X4. (8b) Hỡi bưng lễ vật . . .

X5. (10b) Người xét xử . . .

• **ĐỐI CA HIỆP LỄ : Tv. 97**

Cđ : Vidérunt omnes términi terrae salutárae Dei nostri

Cad : X1. (1) Hát lên mừng Chúa . . .

X2. (4) Tung hô Chúa . . .

X3. (5) Đàn lên mừng Chúa . . .

X4. (6) Kèn thổi vang . . .

X5. (7) Gầm vang lên . . .

X6. (8) Sông lạnh ới . . . (9) Vì người ngự đến . . .

X7. (9b) Xét xử muôn dân . . .

PHẦN VII : ÂM HỌC VÀ THÁNH NHẠC

(Xin gác lại một kỳ)

PHẦN VIII : CHUYỆN VUI ÂM NHẠC

.. CỐ HÁT LÀ MAY LẮM RỒI ..!

Tình trạng các ca đoàn – nhiều nhất là ở thôn quê – hát chẳng ăn nhập gì với thánh lễ, hát kiểu phòng trà, sân khấu, nhà hàng, hát lấy lệ, nói tóm, hát kiểu nhạc đời những bài hát vu vơ . . . là phổ biến cách đáng lo ngại.

Một hôm, phái đoàn các nhạc sĩ công giáo ghé thăm một nhà thờ vùng quê vào lúc sắp tan lễ chiều chủ nhật,

từ xa, phái đoàn đã nghe tiếng đàn âm ã, bên cạnh đó tiếng ca đoàn the thé chạy theo một cách vô vọng, tất cả hòa thành một loại âm nhạc đời thuộc loại thường nghe ở các đám cưới quê.

Lễ xong , khi ca đoàn ra về sau cùng, một vài nhạc sĩ tóm lấy một anh có vẻ như là ca trưởng, hỏi:

- Các anh chị là ca đoàn vừa hát lễ

xong đấy ư ?

- Phải ! Chính là chúng tôi.

Một nhạc sĩ hỏi:

- Các anh hát nhạc trong thánh lễ vừa qua là nhạc đạo hay nhạc đời thế?

Anh chàng có vẻ hãnh diện đáp ngay:

- Đạo pha đời cho nó lôi cuốn. Ăn thua là mình pha chế sao cho hợp với khẩu vị của giới trẻ. Các chú muốn học hỏi ư ? chả có gì khó ! Chỉ cần chỉ vài "chiêu" là rõ ngay!

Một nhạc sĩ khác hỏi:

- Thế ! cha sở cho phép à ?

Anh chàng nhìn từng người từ trên xuống, hơi khựng, đầy vẻ nghi ngờ. Chừng như thấy không ổn cái chi, tỏ vẻ bức dọc vừa xoay người bỏ đi cách bất lịch sự vừa ném một câu trả lời "dứt điểm":

- Ôi giờ ! Thời buổi này có hát là may lắm rồi !

Các vị nhạc sĩ nhìn nhau tồ hổ.

LUÂN THƯỜNG ghi lại

PHẦN IX : CHƯƠNG TRÌNH NHẬP CUỘC

A. MÔN LỊCH SỬ ÂM NHẠC

PHẦN MỞ ĐẦU : INTRODUCTION

Servien đã ghi nhận một cách rất thông minh: Trong vũ trụ sơ khai của chúng ta, những nhịp điệu xuất phát từ nơi vô định và vượt tầm hiểu biết của chúng ta là những thông điệp duy nhất làm chúng ta vững lòng. Đúng là một tâm sự bí ẩn có một không hai.

Thiên nhiên là nhịp điệu. Thiên nhiên tùy thuộc vào sự đối xứng, tính chu kỳ, sự lặp lại, sự dao động, sự cân bằng và tiếng dội. Dù ban đầu còn hỗn tạp, nhưng thiên nhiên vẫn sống nghiêm túc "theo khả năng" như một dàn nhạc tuân theo nhạc trưởng. Cơ cấu ngày đêm, thủy triều, mùa màng, sự thụ tinh, nảy mầm, phát triển, tàn lụi, sự sống và chết chóc của sinh thực vật, tất cả đều tuân theo những âm điệu chặt chẽ, nghiêm khắc đến nỗi trở thành đơn điệu, tẻ ngắt. Sống giữa nhịp điệu, con người nhận ra rằng chính nhịp điệu chế ngự, điều khiển cơ thể họ, bước chân, hơi thở, nhịp đập con tim cắt thời gian thành những lát điều đặn, khắp nơi, van rền lệnh của những máy nhịp vô hình đang đánh nhịp cuộc sống.

Sự đập dai dẳng này tạo nơi chúng ta một sự ám ảnh âm thầm nhưng mãnh liệt. Đó là một nền mệnh mông trên đó con người cảm thấy cần thêu lên một vài nét hoa mỹ nhờ những va chạm và những dấu nhấn hoặc liên kết chặt chẽ hoặc đối chọi nhau. Do đó nổi lên một cách hữu cơ sự khát khao hưởng thụ âm nhạc. Do đó tiếng kêu đều đều khó chịu của quả lắc đã có thể trở thành một nguồn trí ngữ phong phú làm phát triển cho chúng ta lĩnh vực của sự đẹp đẽ và niềm cảm xúc. Một biến đổi thật diệu kỳ! Thế là âm nhạc được sinh ra, một đóa hoa tuyệt diệu quẩn quanh song sắt của tòa nhà nhịp điệu trong đó chúng ta bị giam giữ, nó che dấu sự cứng ngắt và làm vui tươi cuộc đời nô lệ của chúng ta.

B. MÔN SÁNG TÁC CA KHÚC

BÀI 50 NHỮNG LUẬT VÀNG CHO VIỆC SÁNG TÁC Ý NHẠC

20. Cái nhân của bài hát là ý nhạc, nhân hay thì quả hay, do đó sáng tác ý nhạc được coi là chuyện quan trọng nhất trong sáng tác, phải đầu tư rất lâu thời gian, công sức và ý chí cũng như tom óc. Ý nhạc phải do nguồn hứng (từ cảm xúc) chảy ra đã đành, nhưng phải chảy ra thành dòng, thành khuôn để dễ được người nghe chấp nhận (giống như văn, nghĩ ra ý tứ, nhưng nói ra thì phải có câu cú người nghe mới hiểu và nắm được trọn bộ ý tứ)

Cái dòng, hay cái mẫu khuôn đó, đã được nói qua phần nào ở cách viết nhạc (ghi cảm xúc chính là nhạc hứng ra thành âm nhạc) có vế xương, đắp hay gì đó, nay thêm một phần nữa cho cái dòng cái khuôn là: Những luật vàng sáng tác ý nhạc. Luật là quy tắc phải giữ nếu muốn ý nhạc hay. Vàng là đẹp, cần, quý mà thiếu nó, ý nhạc khó được đánh giá là chuẩn (ví dụ như luật Anatomic: Giải phẫu hình thể học trong khoa hội họa và điêu khắc vậy thí dụ khoảng cách giữa hai mắt người nào, bằng chiều dài ngang của chính hai con mắt người đó) Vàng còn có nghĩa là luật tự nhiên, do Trời Đất định sẵn. Vàng còn có nghĩa cân xứng, trật tự và hài hòa bất chước thiên nhiên.

21. Luật I: trung thực

Sáng tác là ghi chép cảm xúc. Vậy ý nhạc hay, là do ghi chép cảm xúc có thật trong ta, và ghi ra trung thực không vo tròn bóp méo, nặn thêm hoặc xén bớt. Muốn vậy phải tập:

- a. Nghĩ đến sự vật, việc, vụ... bằng âm thanh
- b. Đặt mọi cử động của vật này nọ bằng âm thanh
- c. Gán cho những suy nghĩ bằng âm thanh

Khi đã quen dần thành phản xạ, thì cảm xúc có được trong ta, cũng được dịch ra thành âm thanh. Sau cùng, ghi ra cho đúng. Đó là trung thực.

Một điều kiện không nhỏ để được trung thực là phải nghe kỹ lòng mình lúc cảm xúc.

22. Luật II: chọn âm thanh

Nói đúng là chọn thang âm. Không chọn gì hết.

- a. Để mặc cho cảm xúc chọn cho ý nhạc một thang âm (đòi ta phải giỏi thang âm trước đã !)
- b. Không định sẵn bất cứ độ cao thấp tăng giảm . . . cho âm thanh.
- c. Không sợ đụng chạm đến bất cứ thứ gì như tâm cũ, như dấu nhạc khó hát, quãng khó nghe, nhạc có âm hưởng của nước này nước kia.

Tất cả nói lên cứ để mặc CẢM XÚC BẰNG NHẠC HỨNG vùng vẫy thoát khỏi nhao thai, nó rất non yếu, hãy để nó tự thoát ra thành nhạc.

23. Luật III: chọn nhịp điệu

Như luật II

24. Luật IV: định hướng và sửa đổi

Gồm có một số luật có trước hoặc có sau khi sáng tác. Có trước ? Nghĩa là nó nằm sẵn trong tiềm thức, hay nó là bản chất thứ 2 của nhạc sĩ do tập tành lâu ngày. Có nó, cảm xúc như có con đường để đi. Sau ? Nghĩa là để mặc cảm xúc điều khiển và phát sinh ý nhạc xong, xem lại, để chấm phá, san định đôi chút, tô son, chuốt lục cho ý nhạc thêm thẩm mỹ. Có trước được gọi là để định hướng. Có sau gọi là để sửa đổi.

1. Luật đối đãi: Có qua có lại. Trời Đất luôn có 2 như âm dương, sáng tối, sông núi, ngày đêm... con người cũng đặt ra 2: chén đũa, cối chày, ốc bù lon... ý nhạc cũng phải có hai yếu tố, hoặc hợp nhau hoặc chống lại nhau, nhưng phải có 2

2. Luật trái trả: Khác Đối Đãi ở chỗ 2 yếu tố nhưng bắt lấy nhau để giữ nhau ví dụ Trời Đất có: Nam - nữ, trống - mái, đực - cái, cứng - dễ gãy, mềm - bền chắc . . . con người có: Tự do - cộng sản, trắng - dễ dơ

Bài tập 5c. Môn sáng tác ca khúc

1. Bạn tìm vài ví dụ về luật ĐỐI ĐÃI, vài ví dụ về luật TRÁI TRẢ
2. Bạn sáng tác 5 ý nhạc áp dụng luật ĐỐI ĐÃI, và 5 ý nhạc áp dụng luật TRÁI TRẢ

PHẦN X : BIẾM HỌA

PHẦN XI : GIAO LƯU

(Xin gác lại một kỳ)

PHẦN XII : NGHIÊN CỨU ĐẠO LÝ THÁNH NHẠC

Thánh nhạc hành trình

Trọn kiếp sống trần nhân Yêsu, một công dân đất nước Do Thái, tính từ giây phút nhập thể (Lc 1, 38) đến lúc xuất thể (Lc 23, 46), chẳng khác nào một bài đơn ca đột biến dưới dạng thức khác thường, đóng góp vào 200.000.000 bài ca đương thời hiện hữu (nhân số thế giới cách nay 2.000 năm).

Đây là bài bình ca không sổ nhạc chấm nốt viết từ trên khung "giấy trắng mực đen", còn nghĩa ý thì được khởi hứng từ những cảnh vật thiên nhiên nơi đồng bào dân dã thường nhật

làm ăn sinh sống. Nhờ đó, bài dân ca này mang giọng điệu như thân quen tự thở nào, vừa tầm phổ biến rộng rãi giữa đại chúng bất kỳ ai, như giọng sáo Abel cạnh đoàn chiên giữa cảnh đồng thôn quê dã, như giọng đàn harpe vua David giữa cộng đồng Dân thánh tiến về nhà Xếp Mới, diễn theo cung cách "nhất hô", còn "bá ứng" thì do từng cá nhân nhiệt tình tham gia tiếp ứng.

Kytôhữu chúng ta hôm nay, may mắn có một tầm nhìn bao quát suốt dòng lịch sử nhân loại 100.000 năm

(?), trong đó có 4.000 năm lịch sử Tiền ước qua Cựu ước, 34 năm lịch sử Hiện ước qua Đức Yêsu, và 2.000 năm lịch sử Kytôgiáo thời Hậu ước, thời giáo hội trên đường hành hương cho đến ngày thế mạt.

Với cái nhìn tổng quan như thế, chúng ta không thể cắt xén xé lẻ từng mảnh vụn rời rạc bản văn kinh thánh hoặc cuộc đời Đức Yêsu, để rồi tùy tiện đánh giá Ngài đã vừa cổ xưa lại vừa xa xăm, xét cả lối sống lẫn bối cảnh xã hội và tôn giáo đương thời, khác hẳn thời hiện đại không ngừng hiện đại hóa và toàn cầu hóa, để rồi hoang mang khi ngó tới nhìn lui: sống theo Yêsu thanh bần thì không hợp thời, còn theo Kytô nhân hậu toàn năng thì chỉ việc chiêm ngưỡng và ca tụng suông thôi,... đến khi nhìn lại, thấy mình như con chuột vi tính, cứ nhấp nháy thấp thỏm trèo lên tuột xuống mà trời đất vẫn ngoài tầm tay, lại ngập ngừng "tiến thoái" đụng người trước vấp người sau, thật "lưỡng nan",...thế thì lo biến hình đổi dạng chạy vạy tứ tung mở cửa thiên phá cửa địa giùm cho thiên hạ,... rồi thôi !

Tính đa dạng, diện, tướng, sắc, thanh, âm... hữu hình, hữu hạn, bất nhất thất thường trong khung không thời gian tại địa cầu này, đã mở ra 02 ngân hàng tư liệu: biến ngôn và rừng từ, khiến bao đầu óc xây dựng cứ lúng túng lựa mãi mà không chọn được giọt nào là trung ngôn, lá nào là chính từ, bởi không một mô hình trần nhân nào được tồn tại vĩnh hằng. Được dạng này thì mất diện nọ, nay lên mai xuống,... đó là chưa kể đến nạn hỏa hoạn hoặc ô nhiễm do lung tung "sao" thất thất

"bản" đến không còn "nhân chi sơ" ! Chính vì vậy mà trần nhân Yêsu hữu hình cần "ra đi" (x Ga 16,7) và đã ra đi. bởi vì, tuy không sử dụng danh từ, không mang danh nghĩa "Yêsu hữu" nhưng có lúc có dịp nào đó, mình định rập khung sống y như "Yêsu", thử làm nghề mộc từ 12 đến 30 tuổi, rồi bỏ nhà ra đi đây đó thuyết giáo, một thứ giáo thuyết dẫn đến màn chung kết "leo cây và chết đứng trên đó" (!), thì không dám "sinh nghề tử nghiệp" đâu ! Còn danh xưng "Kytô hữu", đúng là danh chính ngôn thuận, vốn đã có độ dày truyền thống ngay từ thuở Giáo hội sơ khai (x. Cv 11, 26; 26, 28; 1 Pet 4, 16), thì mình đã là Kytô hữu từ lâu, nhưng còn phải làm, tức là hành, vừa đi vừa làm, tối thiểu là làm như anh Samaritan thôi (x. Lc 10, 37), chứ chưa hẳn là như "Yêsu kytô" !

Mà cũng may, trước khi khuất bóng, Đức Yêsu đã truyền đạt cho quảng đại quần chúng hậu thế kế tục mãi qua các thế hệ trần nhân chúng ta, truyền đạt bản thể Thần khí Kytô nơi Ngài (Ga 20, 22- 23), Thần khí vĩnh hằng đã từ "chan hòa khắp vũ trụ đại nhất thể" (Sap 1, 7), là thần khí nguyên tuyền (pur-simple), toàn vẹn (Ga 4, 24; 15, 26; 16, 13), tức là một thứ đèn cháy suốt đời sáng soi, không nên lấy "thúng úp chụp" (Mt 5, 15), càng không nên dùng lồng đèn kéo quân hoặc đèn tết Trung thu rườm rà rồi rằm lằng nhằng... "Ra đi" chết đi là phải. Bởi chết, đâu phải là hết. Cái vỏ Homo Yêsu tự Ngài cho bóc đi, thì "Thần Khí Tinh Khôn hơn cả Salomon" nơi Ngài mới hiển linh, mới hiển hiện cùng khắp, mới đánh thức được những ai

còn lại (x Ga 16, 13). Và thực tế, đã xảy ra vào ngày lễ Ngũ Tuần (Cv 2, 1-41) như sau:

Các Tông đồ Môn đệ "Tin Tiếp Nhận" (Ga 1, 12) Thần Khí Kytô qua dạng lưỡi Lửa là năng lực sáng soi và dẫn dắt NÓI, phần đại chúng còn lại thuộc cả trong và ngoài nước, được tiếp thu cũng cùng Thần Khí do thiện tâm tâm Đạo qua tai NGHE, còn XÁC TÍN sớm hay muộn là tùy từng cá thể thành tâm dò dẫm suy tư thần đạo rồi tự ứng dụng thực hành. Và bấy giờ đã được 3.000 Kytô hữu (chưa mang danh) tự ý thức dẫn thân chấp nhận; tuy rằng vài người mĩa mai: lại gặp phải bọn nát rượu đây rồi, ăn nói lung tung.

Từ bấy giờ, bài bình ca đã tuần tự tung từ gần đến xa, mà dư âm cứ thế mà hoành từ hẹp lan rộng đến vô biên. Điều cần lưu tâm là tung từ đâu? Từ trí, từ tuệ, từ bụng? Và khi tiếp thu tham gia đồng ca, mỗi tín hữu lại diễn xuất từ đâu? Chính từ những thứ cấp nguồn ngọn như vậy, mà những bản bình ca không còn hợp với bài "gốc" nữa. Phát triển thì lọt xọt lố bước hụt chân, thăng tiến thì chân mỗi gỏi mòn; lúc diễn xuất thì lời ca bị nhiễu tiếng còi tiếng hú thời đại, . . . nhưng thật ra, thì nó đã từng bị nhiễu từ tim óc nghệ sĩ đến điệu bộ ca viên nhạc công, . . . ngay giữa bối cảnh phụng tự đượm ít nhiều màu sắc cung đình, . . . do đó mà nảy sinh nơi cộng đồng phụng vụ những não trạng lệch lạc: Giáo đường là nơi chốn giờ giấc thư giãn, giải trí, mua công bán nghiệp, lập công kể lao rồi đòi hỏi lợi nhuận, ca cầm rên siết, cũng có lúc hưng sùng biểu dương

mộng chinh thắng, . . .!

Đương nhiên, phần Homo Yêsu thì đã "ra đi" từ gần 2.000 năm qua, không bao giờ trở về nguyên dạng thể như trước đây; ngay cả trần nhân chúng ta cũng sẽ "như thiên thần" (Lc 20, 36), thì còn cần thiết hay tiết rẻ chi cái lồng đèn kéo quân rục rờ giả tạo kia nữa. Bài bình ca đã nhập tâm nằm lòng, mỗi khi được "nhất hô" thì "bá ứng" có ngay, vậy thì cái bản nhạc nhăn nheo lem lốt kia, còn có tác dụng gì?

Hiện giờ, hôm nay, Thần khí bản thể Kytô, cũng cùng là bản thể Kytô hữu nơi bất cứ ai, hơn bao giờ, lại tối cần cho mỗi mọi trần nhân, bất luận trong trường hợp hoặc giữa bối cảnh nào. Bởi ngay từ biến cố Thần Khí nơi Yêsu đã "tự tỏ hiện" cho tất cả, nên dầu ai đã ý thức, cứ tự kiểm xem mình đã ý thức đúng đủ chưa; còn ai không hoặc chưa ý thức, thì chỉ cần được đánh thức (Act 8) (Cv 8, 31).

Vì thế, tự khám phá nơi bản thân qua từng sinh hoạt hằng ngày, đồng thời cùng nhau khám phá nơi cận nhân bất cứ ai, khám phá Thần Khí Kytô dũng lực hằng tồn tại và hằng "hoạt động" (Ga 5, 17), soi dẫn toàn bộ dòng giống cũng như toàn cá thể trần nhân tinh khôn, soi dẫn đến 70%, còn chừa lại 30 %, dành để thách đố cái khả năng ý chí tự do nơi chúng ta, khi khám phá, khai thác, ứng dụng tùy ý, để biết thế nào là: khôn dại, vinh nhục, lời lỗ, mất còn, . . . rồi từ đó rút kinh nghiệm tiếp tục hoàn thiện đến hoàn thiện.

PHẦN XIII : DIỄN ĐÀN PHÁT KIẾN NHẠC LÝ DỊCH

A. VÀI NÉT KHÁI QUÁT

9. Nguồn gốc và nguyên nhân phát kiến khoa NHẠC LÝ DỊCH

a. Nguồn gốc:

Dù xuất hiện mới đây, nhưng khách quan mà nói, đã có từ rất xưa. Sau khi có khoa dịch lý, cổ nhân nhận thấy có thể ứng dụng vào mọi ngành, liền thực hiện việc ứng dụng ấy ngay ở y học, kiến trúc, địa lý, chính trị, quân sự và nhiều nhất là ở tử vi, bói toán, nhưng quan trọng hơn là ở ngành âm nhạc mà người ta có lần nghe nói đến khúc Nghê thường, khúc sáo của Trương Lương (?) làm binh sĩ của phe địch nghe được sinh nổi nhớ nhà đâm nản lòng không muốn ra trận nữa... hoặc những bài lễ nhạc làm cho vua chúa như được thắm nhuần, được giáo hóa, được cải đổi cho thuận đạo Trời .v.v... Tóm lại, ý tưởng đem Dịch lý vào âm nhạc đã có từ lâu, hiềm một nỗi, mấy ai thông quán Dịch lý mà vừa sành sỏi âm nhạc cùng lúc để tiếp bước tiền nhân ? Thế nên , khoa học Nhạc lý dịch bị ngưng giữa chừng.

Năm 1986, nhạc sĩ Ngọc Kôn thụ giáo với thầy Quách (Quách Kim Châu) nổi tiếng Nội khí học, thuộc Đạo gia Thái cực quyền cấp quốc tế, trong lúc học về Dịch lý để luyện công phu, đã nảy sinh ra ý tưởng cũ: ứng dụng Dịch lý vào âm nhạc, được thầy Quách tán đồng và giúp đỡ. Nhưng năm 1994, thầy Quách xuất ngoại sang Mỹ, công cuộc nghiên cứu cũng bị dở dang, nhạc

sĩ Ngọc Kôn cũng đành bỏ lỡ công trình vì 2 lý do: Thiếu người hỗ trợ, và cách thức người Trung Hoa trình bày về Dịch lý khó hiểu và khá tối tăm. Năm 1995, nhạc sĩ Ngọc Kôn gặp và thọ giáo với thầy Cao Thế Nhân, thuộc hội Dịch lý Việt Nam (được xây dựng từ trước năm 1975), công trình được tiếp tục và còn đang tiếp tục dưới nhãn quan Việt Nam về Dịch lý học.

Tuy nhiên không chỉ có nhạc sĩ Ngọc Kôn nghiên cứu Nhạc lý dịch mà còn nghe đây đó cũng có người theo đuổi con đường này, cụ thể là tác giả Tong Viet Thanh với quyển The world of supra music ghi niên hiệu 1973 – 1993 tại Sài Gòn và một tác giả (không nhớ tên) đăng công trình nghiên cứu tương tự trên tạp chí âm nhạc vào khoảng năm 1993 – 1994 (?). đọc được những tác phẩm công phu trên và những phần Nhạc lý dịch đã được đăng trong CANTÁTE từ số 55 (13.9.97) đến nay, thấy các nguồn nghiên cứu Nhạc lý dịch rất khác nhau đặt trên nền tảng quan điểm khác nhau về Dịch lý học. Ai đúng ai sai, ai đi đường ngắn ai đi đường dài... đều chưa dám phân định. Chỉ biết ở CANTÁTE đây, đang đi con đường ngắn khá là lý thú, mau biết và cụ thể cũng như đây tính thực dụng. Trong khi chờ thời gian làm việc phân định, chúng ta hãy cứ đi con đường mà nhạc sĩ Ngọc Kôn đã nghiên cứu.

b. Nguyên nhân phát kiến

Đã theo dõi từ trước đến nay nên chắc

chấn ai cũng biết nguyên nhân phát kiến khoa Nhạc lý dịch là:

- Khai thông, nâng cấp, mở rộng tầm nhìn cho âm nhạc bằng Dịch lý.

- Nhuộm cho âm nhạc màu sắc triết lý, thần học và tu đức. Tuy nhiên, còn có những nguyên nhân cụ thể hơn như:

- Khai thông, mở đường cho âm nhạc vì âm nhạc Âu Châu được xem là âm nhạc quốc tế bởi tính phổ biến và tính nghệ thuật cao, nay đã bị bế tắc và nghèo nàn.

- Giúp các nhạc sĩ thánh nhạc làm thánh nhạc thực sự khi sáng tác, đàn, hát... bằng chính dòng Thiên nhạc, nhạc của Trời Đất, của thiên nhiên, để xứng đáng dâng tụng Thiên Chúa vừa thánh hóa con người, đồng thời các nhạc sĩ cũng bắt được cái âm nhạc tuyệt diệu, làm chủ được âm thanh và nghệ thuật.

- Do nhìn thấy âm nhạc đang bị lạm dụng để dẫn đến sai trái đời lẫn đạo, cụ thể trong phụng vụ, âm nhạc hiện thời bị méo mó, lai tạp, hỗn hào trước nhan Chúa, và coi thường tín hữu, chặn đường đến TC, sinh hiểu lầm nơi người ngoại đạo và làm cho phụng vụ bị xem thường. Nhạc lý dịch giúp chấn hưng.

- Do các nhạc sĩ bị rỗng về nghệ thuật lẫn cảm hứng, làm việc thiếu tiêu chuẩn, ngày càng sinh rối rắm, khoa trương, tự mãn dù rất nghèo nàn, tệ hơn là: bắt cộng đoàn hát những bài thánh ca vô cảm, lệch lạc, ngay chính

tác giả còn không thấy gì là cảm hứng thánh thiện. Hơn nữa, khi không có việc làm chính đáng, người ta đâm ra công kích, làm hại nhau, cái tâm càng vấy bẩn thì tác phẩm ngày càng tệ hơn. Và hiện nay, thánh nhạc ở Việt Nam, rất đáng lo ngại, lượng dồi dào nhưng phẩm lại sa sút đi.

- Hiển nhiên ai cũng rõ, đi tìm cái đạo cho âm nhạc tức là khao khát đạt được âm nhạc tuyệt diệu. Những người đặt điều Nhạc lý dịch, chắc chắn muốn tìm được cái đích thực của âm nhạc. Quả thế! Cái hay cái đẹp của âm nhạc không chỉ bằng ngón tay, không đo bằng mắt, không nếm, sờ, ngửi . . . bằng giác quan. Nên lâu nay, ai muốn nói gì thì nói, càng có tiếng tăm, thế giá càng dễ nói. Nhưng xét kỹ, thì có rất nhiều khuất tất khi khen bài hát này hay, tác phẩm kia dở. Cái hay cái dở thật ra khó có thể ấn định, bởi rất mong lung nhất lại là mỗi người mỗi khác (đã có câu de gutturibus, non disputatur: về khẩu vị, xin miễn bàn!) nên chi, đừng nói hay, dở, mà nên để lòng cảm nhận và hóa cải nếu bài hát bản nhạc thực sự là âm ba, tiếng thanh rung, âm-vang động-vọng cái thiên nhiên hay không mà thôi. Và như thế, đời phải có điều kiện, tiêu chuẩn hẳn hoi, không thể nói võ đoán. Nhạc lý dịch là cố đưa ra cái điều kiện, cái tiêu chuẩn đó, tức tìm cho ra cái đạo của âm nhạc.

B. GIẢI THÍCH BẰNG DỊCH LÝ

(Xin gác lại một kỳ)

C. TÁC PHẨM MỚI

MARIA TOÀN MỸ (Is.61)

Hình thể Đối ca nhập lễ (Ant. ad. intr.) lễ Mẹ Vô Nhiễm 8.12, sách Grad. s.p. 323 nguyên văn: "*Tota pu chra es María, et mácula originális non est in te*", sách Tv.2 Tc p.293 . Dịch tượng thủy trạch tiết động hào lục biến phong trạch trung phu. Âm thời Mi. đàn hát có tính điều độ, hạn chế, nhỏ nhẹ nhưng minh bạch và với tất cả tấm lòng.

PHẦN XIV : CHUYỆN NHỎ NÓI NHAU NGHE

Tổ tranh biếm họa

PHẦN XV : TIẾNG NÓI NGƯỜI ĐỆM ĐÀN (ORGANIST)

Bài học số 2

PHÂN LOẠI NHẠC CỤ

3. Nhạc cụ trên thế giới từ xưa đến nay, và ở từng quốc gia hay dân tộc, có rất nhiều và rất đa dạng không thể kể hết. Có thứ trở thành vốn chung của nhân loại, trong khi có thứ vẫn là của riêng của một dân tộc; có thứ qua thời gian đã mất, nhưng có thứ ngày càng phát triển về hình dáng và chất lượng cho thêm đẹp thêm hay, có thứ phổ thông quần chúng nhưng có thứ chỉ được chơi trong một khuôn viên của âm nhạc hàn lâm, và v.v... tất cả được chia thành 4 loại: đàn, địch, kèn, trống như số 2 đã kể, nhưng người ta cũng có một lối chia loại theo quan điểm chất lượng.

a. Loại hơi: Tức là các thứ đàn địch kèn dùng hơi người hay hơi gió như harmonium, orgue, sáo các loại, kèn

các loại

b. Loại gỗ: Tức là các thứ đàn trống dùng tay hay dụng cụ để gõ lên như piano, xylophono, các loại đàn dây tuy gảy, hay kéo bằng cung, vẫn kể là gỗ.

4. Và nếu chia tất cả các nhạc cụ theo quan điểm trên là để dễ ứng dụng vào phối khí, thì chia theo quan điểm dưới là để khai thác các tính năng của từng loại. Như sau:

a. Loại hơi: Nên chơi giai điệu và có ưu thế về việc cử hòa âm (HT rập dẫu)

b. Loại gỗ: Nên chơi giai điệu và có ưu thế về việc cử nhịp điệu.

Ví dụ: Đàn harmonium chơi giai điệu là hẳn nhiên, nhưng dùng nó để cử hòa âm phụ đệm thì rất hay, vì hơi

nên ngân dài làm nền rất đẹp. Còn ngược lại, nếu bắt nó phải chơi nhịp điệu thì vừa khó nghe, vừa ồn, vừa miễn cưỡng.

Tuy nhiên, có người nói, dưới tay của một bậc thầy phối khí, tất cả đều được. Đúng vậy, nhưng khi đề cập đến vấn đề nhạc cụ có tính nguyên tắc thì ai cũng phải được học về nhạc cụ như vậy.

5. Đi vào lĩnh vực hàn lâm, nhạc cụ lại được chia làm hai loại theo quan điểm khả năng diễn tấu.

a. Loại đa âm : Tức là một mình,

cùng lúc, do một người cử nhiều âm thanh, ví dụ đàn piano, orgue, harmonium, clavecin, harpsichord accordéon, harpa, xylophono, vibraphono, melodica, guitar, mandolino, banjo, các loại trống . . .

b. Loại đơn âm: Tức là mỗi thứ chỉ cử được một âm thanh, ví dụ như loại sáo, kèn . . . thậm chí các loại có khả năng, nhưng người chơi dù có kỹ thuật cao cũng khó thực hiện như contrabasso, violoncello, violino, viole,...

PHẦN XVI : LỊCH THÁNH CA

THÁNG 1.1999 (Năm A)

Lễ	Chủ đề	Bản văn thánh kinh	Nội dung
2.1.1999 CN. HIỂN LINH	Thờ kính Thiên Chúa	NL :Tv. 94, 1-7 ĐC :Tv. 71, 1-10 ALL:Tv. 28, 1- 7 DL:Tv. 71, 1-5 HL:Tv. 95, 1-10	Hãy đến reo mừng TC Vương quyền Chúa Kitô Ca tụng ngôi lời Chúa Vương quyền của Chúa Kitô Chúa là Vua vừa thẩm phán
9.1.1999 CN. CHÚA CHỊU PHÉP RỬA	Ca ngợi Thiên Chúa	NL :Tv. 103, 1-6 ĐC :Tv. 71, 1-10 ALL:Tv. 28, 1-7 DL:Tv. 46, 1-4 HL:Tv. 44, 1-10	Ca tụng Đấng Tạo hóa Vương quyền Chúa Kitô Ca tụng ngôi lời Chúa TC là Vua khắp vũ hoàn Hôn lễ Quân Vương
06.1.1999 CN. II THƯỜNG NIÊN	Chỉ tin cậy nơi Chúa	NL :Tv. 17, 1- 10 ĐC :Tv. 42, 1-8 ALL:Tv. 9, 1-9 DL:Tv. 5, 1-4 HL:Tv. 12, 1-5	Tạ ơn Chúa cứu độ Quy hướng về đền thánh Tạ ơn Chúa Xin trợ lực Lời cầu của người lành
23.1.1998 CN. III THƯỜNG NIÊN	Hãy ăn năn xám hối	NL :Tv. 24, 1-10 ĐC :Tv. 54, 1-9 ALL:Tv. 30, 1-9 DL:Tv. 53, 1-4 HL:Tv. 36, 1-10	Xin ơn tha thứ và cứu thoát Đức Kitô thấy xao xuyên sợ hãi Người khổ tin tưởng cầu xin Xin ơn phù giúp Số phận người lành kẻ dữ
30.1.1998	Ngôi lời ở	NL :Tv. 47, 1-10	Tạ ơn Chúa đã cứu Dân người

CN. IV THƯỜNG NIÊN	giữa chúng ta	ĐC :Tv. 91, 1-10 ALL: Tv. 64, 1-10 DL: Tv. 139, 1-4 HL: Tv. 95, 1-10	Ca tụng Đấng Hóa Công Lời tạ ơn long trọng Chúa là nơi con trú ẩn Chúa là Vua vừa thẩm phán
--------------------------	------------------	---	--

1. *Xin lưu ý nội dung: xin phép được ghi tựa đề của Thánh Vịnh (mỗi một trong 150 Tv. có tựa đề riêng, xin xem quyển THÁNH VỊNH VÀ THÁNH CA của Nhóm Phiên dịch các Giờ kinh phụng vụ)*
2. *Mỗi khi ghi, ví dụ NL: Tv. 94, 1-7, thì Tv. 94 là rõ, nhưng câu 1-7 là theo sách Graduale Simplex chọn lọc trong các câu của Tv., không theo thứ tự như số câu Tv. đã có. Vậy, xin quý ca trưởng cần lưu ý vấn đề này.*

PHẦN XVII : NHỮNG THẮC MẮC CHƯA ĐƯỢC GIẢI ĐÁP

Thắc mắc 56: *Ca trưởng hay diễn viên múa ? khi có rất nhiều người đánh nhịp ca đoàn, lấy cái múa may cho đẹp mắt trước giáo dân để đánh nổi mình mà chẳng ăn nhập gì đến việc ca đoàn hát. Giáo quyền có cho đây là tệ nạn không? Nếu có, làm gì để chấn chỉnh ?*

Thắc mắc 57: *Thánh lễ nào cũng giống thánh lễ nào hay sao? Vậy mà ca đoàn cứ nhai tới nhai lui cùng 1,2 bài hát*

Thắc mắc 58: *Cánh ca đoàn có phải học biết phụng vụ hay không? Hay là như cháu tôi, ra vào ca đoàn để ợt ! Thậm chí chúng tôi thấy nó có biết hát bao giờ đâu?*

PHẦN XVIII : THUẬT NGỮ THÁNH NHẠC

(Tiếp theo)

Ancora: nữa, lặp lại

Ancus (L): Dấu ký âm neumes dùng trong nhạc phụng vụ xưa

Andamento, and.: nét, dáng, nhạc đề tông âm

Andante: chậm vừa phải, thong thả như bước đi (tốc độ giữa moderato và adagio)

_____ **cantabile:** chậm như hát

_____ **con moto:** vừa nhưng linh hoạt

_____ **molto:** rất chậm

_____ **sostenuto:** vừa nhưng giữ giọng

Andantino: hơi mau hơi andante

_____ **expressivo:** khá chậm cách diễn cảm

_____ **mosso:** khá chậm nhưng linh hoạt

Anéomètre (P): phong quản kế, tức là đồ đo hơi gió của orgue

Anesthétique (P): không hay không dở, vô thẩm mỹ (esthétique và inesthétique)

Angelica, vox angelica (L): 1. tiếng kim đồng, tiên nữ, giọng thiên thần, 2. Một kỹ thuật của orgue

Angélique (P) một loại đàn tỳ bà giản đơn

Anglaise (P) một điệu vũ mục đồng nước Anh, khỏe và hoạt náo. **Country dance** (A) **Contra-danza** (Y)

Angoisse (P) **Angosciosamente** (Y) lo lắng bồn chồn

Angosioso: lo lắng , bồn chồn

Anharmonique (P) bất điệu, không hòa âm được

Anima: tâm hồn, tâm tư

Animando(Y) **animant** (P): linh động, sinh động

Animato (Y) **animé** (P): linh động, sinh động, nhiệt huyết

Animochord (A) một loại quản cầm

Animoso: quả cảm

PHẦN XIX : PHIẾU (FICHES) THÁNH NHẠC VIỆT NAM

Quyển MỤC LỤC PHIẾU THÁNH NHẠC VIỆT NAM

(Tiếp theo)

8. Dù thế nào, PHIẾU THÁNH NHẠC vẫn xác tín: trung tâm đời sống Kitô hữu là Phụng vụ, đỉnh cao của Phụng vụ là Thánh Lễ, mà Chúa nhật là lễ hội Phục sinh, nên thánh nhạc phần lớn nhằm vào Chúa nhật, rồi các lễ trọng, sau đó đi dần xuống các dịp lễ khác..
9. Hàm chứa trong các tiểu mục cả 3 năm: A, B, C, mà không chia nhỏ ra, sợ rườm rà.
10. Có những Trung mục còn để trống vài Tiểu mục do dư chỗ. Điều này có thể bởi vấn đề chỉ có bấy nhiêu, chẳng thể thêm gì được, mà cũng có thể bởi kiến thức còn non kém nên những người làm quyển MỤC LỤC không thấy ra hết, vậy mong quý vị sửa sai hoặc bổ túc cho.
11. Rất chú trọng đến Hình thể cho từng nghi lễ, nên PHIẾU THÁNH NHẠC sẽ nhắc giúp cho ai chưa biết ♦ thánh nhạc là gì ♦ gồm có những gì ♦ nền thánh nhạc Việt nam cần những gì ♦ chỗ nào thiếu, chỗ nào quá dư ♦ sự sử dụng đúng chỗ, đúng loại, đúng lúc ♦ và các nhạc sĩ nhờ đó mà biết phải làm gì ♦ đầu tư công sức và thiện chí mình vào đâu cho có ích ♦ tác phẩm mình sẽ ở vị trí nào trong nền thánh nhạc ♦ nhưng nhất là thấy đường còn dài, đất còn trống, việc còn nhiều để càng thêm dần thân, bởi nghệ sĩ là không an nghỉ.
12. Tuy có vẽ nói về thánh ca, nhưng xin lưu ý, từng Đại mục, Trung mục, Tiểu mục, cũng là khung cho cả thánh nhạc phần nhạc khí, các tác phẩm khí nhạc

(viết cho Orgue, piano hay bất kỳ nhạc khí nào) cũng được sưu tập và sắp xếp đúng như thánh ca.

13. Bản đệm đàn (accompagnamento) đôi khi là bản đệm đàn thông thường, đôi khi là bản đệm đàn biệt lập là tùy tác giả viết BDD. Cách viết dễ tối đa, để nhiều trình độ có thể diễn tấu được.

14. Còn rất nhiều hình thể thánh nhạc như Canon (đủ loại), Cantata, Aria, Oratorio, Anthem... tuy không nêu ra, nhưng có mặt đầy đủ đúng nơi đúng chỗ cần phải có. Bởi cố gắng của PHIẾU THÁNH NHẠC là đưa ra một nền thánh nhạc toàn diện, nên dù chậm, nhưng xin kiên quyết đặt tác phẩm (nội dung + hình thể) đúng quy cách vào đúng vị trí của nó tức là đúng nghi lễ như Giáo hội dạy.

Tp. Hồ Chí Minh

Lễ thánh Têrêxa 1.10.95

Ngọc Kôn – Thùy Nhiên

và nhóm nghiên cứu thuộc Nội san thánh nhạc

PHẦN XX : LINH HOẠT VIÊN PHỤNG VỤ (ASL)

II. Mục đích (tiếp theo)

2. Giúp chủ tế: như các phó tế xưa chứ không phải như lễ sinh, giúp lễ, giúp chủ tế giải quyết những việc phụ nhưng lớn lao như:

- Giao lưu ,liên lạc, hòa hợp với cộng đoàn tín hữu đang tham gia
- Giữ gìn và sắp xếp mọi trật tự chung
- Đưa ý muốn của chủ tế cho cộng đoàn, và đưa ý muốn cộng đồng lên chủ tế
- Rao lịch, lời bảo, thông báo, nhắc nhở chủ tế lẫn cộng đoàn những điều cần thiết để chủ tế không phải lo những chuyện đó, khỏi phải chia trí phân tâm
- Và những việc khác...

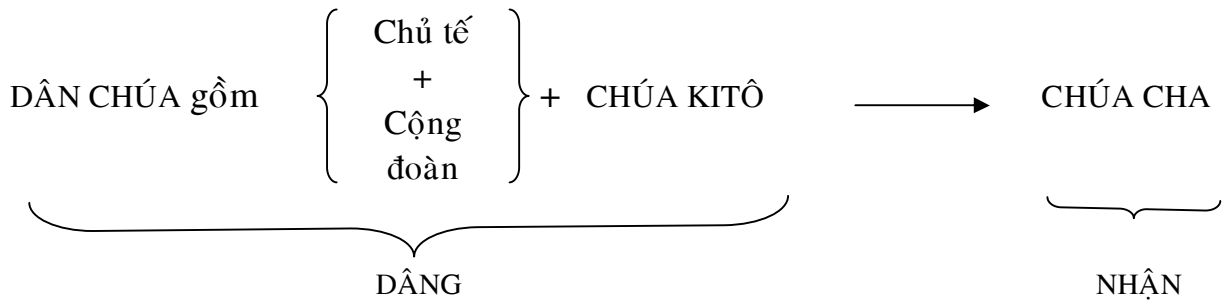
Đôi khi những linh mục phải bận tâm những chuyện phụ quá nhiều sinh xao lãng việc dâng lễ, khiến cho thánh lễ trở nên phụ vì Ngài đã quá mệt. Riêng việc giao lưu, đáng để nói. Phần lớn thánh lễ, giữa chủ tế và cộng đoàn

có khoảng cách, việc ai nấy làm, lạnh nhạt và máy móc, thuận hòa còn đỡ, nhiều giáo xứ 2 bên nghịch nhau thì thật khó hiểu việc cử hành thánh lễ ra sao! Thật ra lâu nay ở các nhà thờ Việt Nam quên mất mối giao lưu, thông hiệp đồng tâm, hòa hợp giữa linh mục và giáo dân, nên lắm lúc thánh lễ khô khan thiếu hẳn sinh khí, bởi giáo dân "đi lễ" vì luật buộc, linh mục dâng lễ vì bổn phận, lễ trôi nhanh, xong rồi ai đi đường nấy. Còn việc trật tự cũng đáng để nói. Có nhiều thứ trật tự, nhưng ở đây tạm gác qua những thứ trật tự sinh hoạt như giữ đúng chỗ, vào ghế ngồi, đi lên xuống đúng đường, đứng ngồi đúng hiệu... chỉ nói đến thứ trật tự của vai trò: chủ tế - cộng đoàn, chủ tế -lễ sinh, cộng đoàn - ca đoàn, trật tự của cấu trúc thánh lễ: phần nào chính - phần nào phụ, phụng vụ - kinh đọc, dâng lễ - bí tích (ví dụ xưng tội

trong giờ lễ, lần hạt hoạt ngắm dâng thánh giá hay viếng Đức Mẹ, các thánh, khấn, vái... trong giờ dâng lễ, hơn nữa sự mất trật tự trong các thánh lễ hôn nhân, khấn, kỷ niệm và dâng hoa, dâng lễ vật kéo dài, đọc bài chúc mừng, dùng giảng dài sai, linh mục nói

lời đầu lễ quá dài, ngưng thánh lễ tạm vài phút vì sự cố, chụp ảnh, quay phim v.v... đều là những điều đáng nói). Và cái thứ trật tự vai trò lớn nhất là, khi dâng lễ, thứ bậc được Giáo Hội dạy như sau cần phải giữ gìn nghiêm ngặt:

Trật tự vai trò còn nhắc nhớ rằng, Đức Mẹ và các thánh đều đứng sau Đức Kito, tức đều là các thành phần phải dâng lễ lên Chúa Cha cả ! (Ghê sợ hơn là sự “mất đầu mất đuôi” khi thánh lễ hôn nhân, dịp kỷ niệm ngân kim khánh v.v... người ta chú mục quá đến độ đôi hôn nhân hay nhân vật mừng lễ kỷ niệm được coi như cây đình, như người “nhận” lễ dâng vậy!) bởi chính Chúa Kitô mà còn đứng trong thành phần dâng lễ lên Chúa Cha, thế mới gọi mỗi thánh lễ là thể

hiện của cuộc hy tế đẫm máu Golgotha xưa mà nhân loại dịp này xin rón rén “ăn theo” mà đến dâng Chúa Cha.

Còn một thứ trật tự vai trò nữa là các phần trong thánh lễ phải nổi bật các mốc lịch sử ơn cứu độ. Thế mới là thánh lễ và thế mới biết Chúa Cha là ai, ta là gì?

Nói tóm, cần phải có ASL (linh hoạt viên phụng vụ) mới được! Để giữ mọi trật tự trong thánh lễ.

(còn tiếp)

PHẦN XXI : PHỤ TRƯỞNG

Nội san CANTÁTE vừa cho ra tập “Thử hình dung một QUY CHIẾ cho CA ĐOÀN”.

Nội dung: tập hợp lại các giáo huấn về thánh nhạc còn đang tản mạn và rải rác trong các văn kiện chính thức của Giáo Hội, kể cả trong các thông cáo tài liệu diễn giải các văn kiện đó, nhóm Sư tập trong ban Biên tập CANTÁTE làm công việc trích lấy và sắp xếp theo một khung quy chế.

Nhờ đó, thay vì mọi người phải tìm đọc trong các văn kiện (hiếm và không được phổ biến) những hướng dẫn về ca đoàn trong giáo xứ, thì có sẵn những sưu tập trên góp phần định hướng lại và xây dựng lại các ca đoàn, để bản chất và mục đích của ca đoàn không đi ra ngoài ý muốn của Giáo Hội.

Đây là sáng kiến của Lm. Hoàng Kym (gp. Qui Nhơn) và một ít linh mục lân cận, đã đề nghị nội san CANTÁTE làm điều này.

Phải thừa nhận một sáng kiến vô cùng thiết thực, hữu ích, và cấp bách mà chẳng ai kể cả giới thẩm quyền cũng không nghĩ ra.

Cần suy nghĩ thêm, xu hướng hiện nay là sự rục rịch chuyển mình thức dậy của nền thánh nhạc VN, là xu hướng canh tân, nó có 3 mặt:

- Sáng tác đúng: hình thể thánh ca phụng vụ (nhạc + ca từ)
- Hát đúng: thánh ca phụng vụ được chỉ định cho từng phần thánh lễ.
- Hiểu đúng: thánh nhạc khác nhạc đời – cần học hỏi và được đào luyện – vai trò và nhiệm vụ mỗi người: cộng đoàn, ca đoàn, người đệm đàn, ca trưởng... trong phụng vụ thánh nhạc.

Với xu hướng trên, sáng kiến của Lm. Hoàng Kym thật đúng thời điểm và cần thiết như bắt buộc phải có.

Quả thực cộng đoàn và ca đoàn VN trong nước lâu đời nay đã hiểu sai và làm không được đúng âm nhạc trong phụng vụ, tệ hơn, cộng đoàn và ca đoàn VN ở hải ngoại, dù đang sống trong lòng, và kề cận với Giáo Hội địa phương của người ta, vẫn sai, và chưa hề biết sửa sai trong lúc chung quanh người ta vẫn làm đúng (lời kể của chị Thùy Nhiên ở Mỹ, và anh Linh Giang ở Đức vừa mới đây).

Như vậy, cần đổi mới biết bao nền thánh nhạc VN; và sáng kiến có một quy chế cho ca đoàn, càng thúc đẩy nhanh, và mạnh xu hướng trên bộc phát.

Độc giả muốn có tập “Thủ hình dung một QUY CHIẾ cho CA ĐOÀN”, xin viết thư đăng ký (đ/CANTÁTE cô Thu Trang 383C/5 Bình Triệu, Hiệp Bình Chánh, Thủ Đức, Tp. HCM, hay trực tiếp đến Trung tâm thánh nhạc Tân Sa Châu (Credo) gặp cô Nhơn, vắng phòng hay điện thoại 726-9437).

Nhóm Sư tập giữ bản quyền, cấm sao chụp lại bất kỳ hình thức nào.

Ban biên tập nội san CANTÁTE
Nhóm sư tập

NỘI DUNG

Phần	Trang
<i>Mở đầu:</i>	<i>Thơ thơ một chút</i>
<i>1</i>	
<i>I: Học hỏi văn kiện.....</i>	
<i>II: Hỏi đáp – Hát lễ là việc của toàn dân.....</i>	
<i>III: Gặp gỡ – Lá thư Chúa nhật.....</i>	
<i>IV: Sưu tầm tham khảo – Universa Laus 1980.....</i>	
<i>V: giới thiệu tác phẩm – Bình ca (tiếp theo).....</i>	
<i>VI: Graduale Simplex.....</i>	
<i>VII: Âm học và thánh nhạc – bài Ibis.....</i>	
<i>VIII: Chuyện vui âm nhạc – Thánh ca “Sến”.....</i>	
<i>IX: Chương trình nhập cuộc.....</i>	
<i>a) môn Lịch sử âm nhạc.....</i>	
<i>b) môn Sáng tác ca khúc.....</i>	
<i>X: Biếm họa.....</i>	
<i>XI: Giao lưu.....</i>	
<i>XII: Nghiên cứu – Đạo lý thánh nhạc: Thánh nhạc Phụng tự (5).....</i>	
<i>XIII: Diễn đàn phát kiến – Nhạc lý dịch.....</i>	
<i>a) Vài nét khái quát.....</i>	
<i>b) Giải thích thực thể bằng Dịch lý.....</i>	
<i>c) Tác phẩm mới.....</i>	
<i>XIV: Chuyện nhỏ nói nhau nghe – Lấy “râu ông nọ cắm cằm bà kia”.....</i>	
<i>XV: Tiếng nói người đệm đàn (organist) – khái quát về nhạc cụ.....</i>	
<i>XVI: Lịch thánh ca tháng 12-1998 (năm A).....</i>	
<i>XVII: Những thắc mắc chưa được giải đáp.....</i>	
<i>XVIII: Thuật ngữ thánh nhạc.....</i>	
<i>XIX: Phiếu (fiches) thánh nhạc Việt Nam.....</i>	
<i>XX: Linh hoạt viên Phụng Vụ (ASL) – Mục đích.....</i>	